

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1959/2023
21.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Митар Влаховић, адвокат из ..., против туженог АД за осигурање „Generali osiguranje Србија“ Београд, чији је пуномоћник Милан Ивошевић, адвокат из ..., ради поништаја, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1165/22 од 22.09.2022. године, у седници одржаној 21.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1165/22 од 22.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 341/19 од 23.06.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд поништи Споразум о престанку радног односа број .. од 28.03.2019. године, између туженог и тужиоца, којим је тужиоцу престао радни однос код туженог са 30.04.2019. године, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да тужиоца врати на рад, као неоснован. Ставом трећим изреке, Трећи основни суд у Београду се огласио ненадлежним, укинуо спроведене радње у поступку и одбацио тужбу у односу на део тужбеног захтева којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад, на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању, способностима и радном искуству. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 96.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1165/22 од 22.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног парничног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а указивање на повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није ревизијски разлог прописан чланом 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на радном месту директора ..., Сектор ..., Дирекција за Парничне странке су 28.03.2019. године, закључиле Споразум о престанку радног односа број ..., којим је тужиоцу престао радни однос са 30.04.2019. године, уз обавезу послодавца да запосленом врати уредно попуњену радну књижицу, исплати зараду за март и април 2019. године, као и да запосленом исплати новчану накнаду на име престанка радног односа у износу од нето 960.000,00 динара. Додатно је уговорено да се запосленом уз исплату зараде за март 2019. године исплати бонус за 2018. годину. Споразум је потписан од стране тужиоца, а у име тужених од стране ББ председника Извршног одбора туженог и ВВ, директора Дирекције за људске ресурсе и организацију туженог, која је, између осталог, овлашћена да колективно – заједнички, уз супотпис једног овлашћеног заступника туженог, потписује уговоре о раду, анексе о изменама уговора о раду за запослене на руководећим позицијама у Друштву, као и све врсте аката о престанку радног односа и друге акте којима се одлучује о правима, обавезама и одговорностима наведених запослених. Овом споразуму претходило је писано обавештење туженог о правима која тужилац може остварити по престанку радног односа по основу незапослености. Иницијатива за закључење споразума о престанку радног односа потекла је од туженог, јер је законски заступник туженог након предавања о сексуалном узнемиравању које је одржано 08.03.2019. године, примио пријаву 14 колегиница о сексуалном узнемиравању од стране тужиоца, о којим околностима је са тужиоцем обављен разговор. Тужени је у вези са тим предочио тужиоцу две могућности и то вођење дисциплинског поступка или споразумни престанак радног односа, а директор туженог му није претио. Тужилац је пристао на споразумни престанак радног односа и у састављању овог споразума је активно учествовао и истицао захтеве који се тичу елемената споразума.

Код утврђеног, а са позивом на одредбу члана 177. став 1. и 2. Закона о раду, нижестепени судови су закључили да не постоје разлози за поништај споразума о престанку радног односа, с обзиром да је споразум резултат сагласне изјаве воља обе уговорне стране и да при његовом закључењу није било мане воља тужиоца. Тужилац је самостално изабрао закључење наведеног споразума и активно учествовао у сачињавању истог, па како је тужени поступао у складу са наведеним одредбама Закона о раду, то је побијани споразум законит. Решење о одбачају тужбе је донето применом одредбе члана 22. став 3. Закона о уређењу судова и члана 16. ЗПП.

Врховни суд налази да су на утврђено чињенично стање нижестепени судови правилно применили материјално право.

Чланом 175. став 1. тачка 3. Закона о раду, прописано је да радни однос престаје споразумом између запосленог и послодавца, а чланом 177. овог Закона, да радни однос може да престане на основу писаног споразума послодавца и запосленог. Пре потписивања споразума, послодавац је дужан да запосленог писаним путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености.

Чланом 60. Закона о облигационим односима, прописано је да ако је уговорна страна или неко трећи недопуштеном претњом изазвао оправдани страх код друге

стране, тако да је ова због тога закључила уговор, друга страна може тражити да се уговор поништи (став 1.). Страх се сматра оправданим ако се из околности види да је озбиљном опасношћу угрожен живот, тело или друго значајно добро уговорне стране или трећег лица.

Према члану 103. став 1. ЗОО, уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима је ништав, ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију и ако закон у одређеном случају не прописује што друго.

Споразум послодавца и запосленог мора бити резултат њихове подударне воље, која мора да буде изражена слободно, јасно, недвосмислено и без мана. У конкретном случају Споразум о престанку радног односа од 28.03.2019. године, закључен је у писменој форми на основу члана 177. став 1. Закона о раду, садржи све законом прописане елементе, споразум о битним елементима за радноправни статус тужиоца, а у члану 6. је наведено да је запослени пре закључења овог Споразума обавештен о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености у складу са чланом 177. став 2. Закона о раду и као такав није у супротности са императивним одредбама, добрим обичајима и моралу и представља сагласну вољу тужиоца и туженог и није ништав. Тужилац је Споразум о престанку радног односа потписао без физичке принуде и без мане воље. Покретање дисциплинског поступка против тужиоца које му је стављено у изглед пре потписивања оспореног Споразума нема карактер претње подобне да изазове оправдан страх код тужиоца тако да он због тога закључи Споразум. Имајући у виду године живота тужиоца, чињеницу да је обављао руководеће послове са високом стручном спремом указује да је тужилац могао да одбије да потпише споразум, да је морао знати да није дужан да исти потпише и да без његове писмене сагласности споразум не може да производи правно дејство.

Ревизијом се указује на погрешну примену материјалног права фактички кроз оспоравање оцена доказа, на који начин се оспорава утврђено чињенично стање, што не може бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Стога је ревизија тужиоца одбијена и на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучно је као у изреци.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**